

Foranalyse

Børne- og Uddannelsesforvaltningen
BUF-Sekretariat

Dato Dokumentnummer

20. december 2018 2018-019802-14

Foranalyse - Optimering af antal børnehaveklasser ved justering af skoledistrikterne

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

www.koege.dk

Resumé og hovedkonklusioner

Forvaltningen har i for-analysen gennemgået mulighederne for optimering af klassedannelsen på tværs af alle de distriktsgrænser, hvor skolerne ligger geografisk tæt ved hinanden og/eller distriktsgrænsen går gennem et tæt befolket område.

Tlf. 56 67 67 67

Kontakt:
Søren Rothgardt Jørgensen
Tlf. +45 56 67 23 32
Mail buf@koege.dk

Der er identificeret et antal mulige optimeringer, der præsenteres til sidst i notatet. Det samlede forventede økonomiske potentiale er på nuværende tidspunkt opgjort til 0,8 mio. kr. i 2020 stigende til 3,9 mio. kr. i 2022. I de efterfølgende år kan der forventes et yderligere provenu.

Forvaltningen arbejder med analysen under den præmis, at elevtalsprognosen – særligt på enkelt-skole niveau – er behæftet med en naturlig usikkerhed. Denne er knyttet såvel til befolkningsprognosens generelle usikkerhed som til usikkerheden ift. forældrenes fremtidige valg af skole til deres børn.

Analyseopgaven

Idégrundlag

Gennemførelse af analysen tager udgangspunkt i det forhold, at det samlede budget med direkte relation til klassedannelsen på kommunens folkeskoler er ca. 220 mio. kr., og det økonomiske potentiale ca. 700.000 kr./år for hver gang, klassedannelsen kan reduceres med én klasse.

Målsætning

Den overordnede målsætning er at identificere et antal mulige distriktsjusteringer, der i praksis kan gennemføres uden for store gener for de berørte familier og skoler, og hvor den mulige besparelse står i et fornuftigt forhold til nødvendige forandring.

Foranalysen

Baggrund og formål

Analysen gennemføres i to trin, hvor Skoleudvalget på baggrund af drøftelse af foranalysen resultater træffer beslutning om, hvilke optimeringer der arbejdes videre med og undergår yderligere analyse ift. konkrete distriktsændringer og disses konsekvenser for de berørte familier og skoler.

Metode

Optimering af klassedannelsen når vi danner nye børnehaveklasser opnås ved at justerer distriktsgrænsen mellem to skoledistrikter, så der ud af det samlede antal skolestartere på tværs af de to distrikter dannes færrest muligt børnehaveklasser.

Metoden er relevant, når der i ét distrikt fx lige netop er elever nok til, at det udløser to klasser, og hvor naboskolen kan rumme flere elever uden at udløse en ny klassedannelse.

Metoden er særlig anvendelig de steder, hvor grænsen mellem to skoler går gennem et tæt beboet område. Her kan vi ved at flytte distriktsgrænsen en lille smule opnå, at flere elever flytter fra det ene distrikt til det andet.

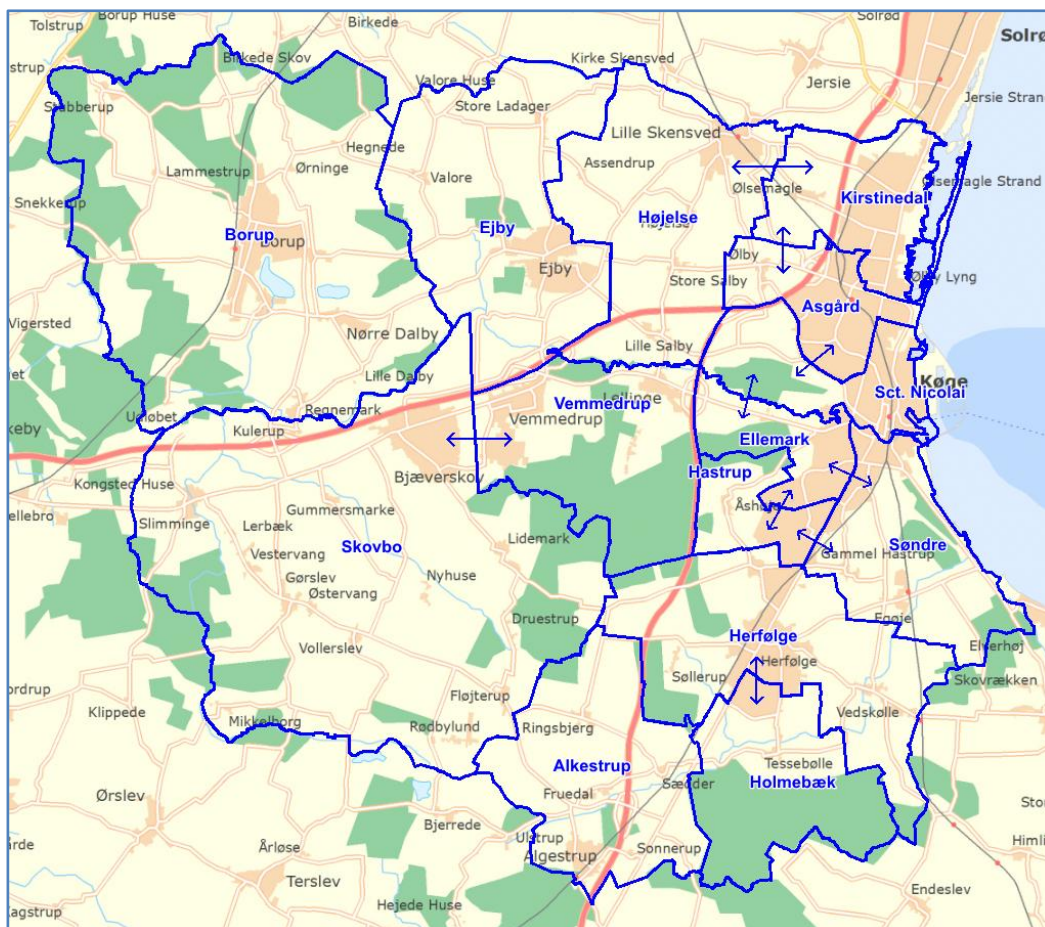
Forvaltningens forslag til mulige optimeringer, der kan indgå i analysen findes sidst i dette dokument.

Afgrænsning

Geografiske forhold

Med henvisning til problematikken med at skulle flytte elever over lange afstande, foreslår forvaltningen, at analysen i første omgang begrænses til de skoledistrikter, hvor skolerne ligger geografisk tæt ved hinanden og/eller distriktsgrænsen går gennem et tæt befolket område.

På nedenstående kort er de foreslåede distriktsgrænser til analyse angivet.

I praksis drejer det sig om distrikterne i Køge by samt distriktsgrænserne mellem Højelse Skole/Kirstinedalsskolen, Herfølge Skole/Holmebækskolen og Vemmedrupskolen/Skovboskolen.

Opretholdelse af fuld klasserække på de étsporede skoler

I forhold til at opretholde af en kontinuerlig drift har det betydning, at de étsporede skoler (Højelse Skole, Vemmedrupskolen, Holmebækskolen og Alkestrupskolen) opretholder en fuld klasserække. Forvaltningen foreslår derfor, at optimeringer der forudsætter, at der et år *ikke* oprettes en børnehaveklasse på én af skolerne udelades af analysen.

Besparelsespotentiale og evt. implementeringsomkostninger

For-analysen viser, at der kan være basis for at opnå 2 – 3 klasseoptimeringer pr. år i årene 2020/21 – 2024/25. Med et økonomisk potentiale på ca. 700.000 kr. pr. klasse, der kan reduceres, vil det samlede potentiale vokse fra ca. 0,9 mio. kr. i 2020 til ca. 8,3 mio. kr. i 2024. De efterfølgende år frem mod 2029/30 bør yderligere optimeringer kunne hæve det samlede potentiale til mellem 9 og 10 mio. kr. I det der må påregnes afledte udgifter til fx befordring, reduceres potentialet med 10%.

I forhold til budgetperioden 2019-22, vil et bud på samlet økonomisk potentiale derfor være som følger:

2019	2020	2021	2022
-	-0,8 mio. kr.	-2,4 mio. kr.	-3,9 mio. kr.

Interessenter, der skal involveres

For-analysen, der kun tager sigte på at identificere mulige optimeringer, varetages på forvaltningsniveau.

Ift. en nærmere vurdering af et konkrete forslag til distriktsændringer vil det i den efterfølgende hovedanalyse være relevant at inddrage de berørte skoleledelser og -bestyrelser.

Opmærksomhedsområder/risikovurdering

Usikkerheder i prognosen

Analysen tager udgangspunkt i elevtalsprognosen, som er baseret på en kombination af Køge Kommunes befolkningsprognose og en historisk baseret forventning om, hvor mange af børn i den skolepligtige alder, der vil søge kommunens skoler. Dette indebærer et betydeligt usikkerhedselement knyttet til såvel befolkningsprognosens generelle usikkerhed som til usikkerheden ift. forældrenes fremtidige valg af skole til deres børn.

I det senere år er der set en betydelig vækst i søgningen til privatskoler. Dette er fra og med 2019 afspejlet i anvendelsen af en generelt lavere dækningsgrad på tværs af skolerne. Men den kan ikke opfange lokale udsving. Og slet ikke, når der også skal tages højde for udsving i søgningen – herunder også til andre af kommunens skoler via frit skolevalg.

For bedre at tage højde for de lokale udsving vil der i analysen også blive anvendt erfaringstal fra de faktiske søgemønstre på de enkelte skoler til supplerende af elevtalsprognosens tal.

Det skal bemærkes, at distriktsjusteringer i sig selv kan medvirke til at ændre søgemønstrene. Fx hvis en familie oplever at blive flyttet til et distrikt, hvis skole de ikke ønsker deres børn skal gå på.

Usikkerhed om skoletilhørsforhold

Ved løbende justeringer af distriktet mellem to skoler vil familier, der bor i 'grænselandet' mellem to skoler ikke på forhånd kunne vide, hvilken skole, deres børn vil høre til. Og de kan opleve, at børn på forskellige årgange hører til hver sin skole.

Påvirkning af skolernes sociale profil

Visse distriktsjusteringer – midlertidige eller permanente - kan medføre, at elevsammensætningen på skolerne ændres. Fx i det tilfælde, hvor et boligområde med resursestærke familier flyttes væk fra et skoledistrikt, der i forvejen har mange resurcesvage familier – eller omvendt.

Opdeling af lokalområder

Visse distriktsjusteringer kan indebære, at et sammenhængene boligområde der er basis for fx børnenes sociale relationer deles mellem to skoler. Det kan være særlig problematisk, hvis området ligger helt tæt på den ene af

skolerne, og endnu mere, hvis distriktet justeres løbende.

Brobygning mellem dagtilbud og skole

Nogle dagtilbud vil måske opleve, at de nogle år skal brobygge til en skole og andre år til en anden skole. Det kan få betydning for opbygning af nære samarbejdsrelationer mellem skole og dagtilbud.

Modstand

De potentielle konsekvenser for de berørte familier kan skabe modstand mod ændringer. Det gælder også på tværs af forældre, skoleledelser og medarbejdere i de tilfælde, hvor en distriktsændring opleves at have en negativ effekt for skolens elevsammensætning – eller for skolens driftsvilkår i øvrigt.

Fremgangsmåde og tidsplan for hoved-analysen

Fremgangsmåde og tidsplan

Hovedanalysen vil omfatte en mere detaljeret analyse af de identificerede optimeringsmuligheder. Denne vil indebære yderligere analyse af de forventede elevtal samt en undersøgelse af, hvilke grænser mellem de enkelte distrikter, der kan justeres med henblik på at flytte det nødvendige antal børn fra en skoles til en anden skoles distrikt.

Efter Skoleudvalgets behandling af for-analysen på mødet i januar 2019 udarbejdes der uddybende analyser af de udvalgte optimeringer til forelæggelse på udvalgets møde i marts 2019. Ændringer af distrikter besluttet på samme møde - eller april mødet, i fald der ønskes justeringer.

Her vil der være tale om konkrete forslag til nye distriktsgrænser og konsekvenserne af disse. I de uddybende analyser inddrages skolerne i form af ledelser og bestyrelser – herunder vil der ved forslag om konkrete ændringer blive gennemført en egentlig høring af de berørte skolebestyrelser.

Endelige beslutninger om distriktsændringer skal være truffet tilpas tidligt til, at de kan kommunikeres ud i god tid før skoleindskrivningen i november 2019.

Organisering

Analysen gennemføres af medarbejdere i Skoleafdelingen og BUF sekretariat med BUFs chefkonsulent som projektleder. I relevant omfang inddrages skolerne i form af ledelser og bestyrelser.

Skolechefen er ansvarlig chef.

BUF direktøren er projektejer.

Ledelse og styring

Udarbejdelse af analysen og sagsfremstilling til Skoleudvalget følger sædvanlig procedure i BUF for forberedelse af sager til politisk behandling.

Forvaltningens forslag til mulige optimeringer, der vil indgå i analysen

I det følgende er der kun medtaget optimeringer, der på trods af usikkerheden i prognosetallene bør være realistiske. Endelig vurdering af de enkelte forslag kommer dog først med den detaljerede analyse.

En del af optimeringsmulighederne involverer de samme skoler og er således alternativer til hinanden. I den endelige analyse vil der blive beregnet den økonomisk mest optimale kombination af optimeringer.

Herfølge Skole/Holmebækskolen

Såfremt elevtalsprognosen korrigeres for, at den faktiske søgning til de to skoler er lavere end gennemsnittet, bør der være basis for ved en optimering kun at danne én børnehaveklasse på hver skole hvert år frem til og med 2024/25 (i stedet for to klasser på Herfølge Skole). Den vil i givet fald forudsætte, at elever rykkes fra Herfølge Skoles distrikt til Holmebækskolen, så der opretholdes et fuldt spor på Holmebækskolen.

Højelse Skole/Kirstinedalsskolen

Såfremt elevtalsprognosen korrigeres for den faktiske søgning til børnehaveklasserne de seneste år, vil der være et optimeringspotentiale i årene 2022/23 til 2023/24. Det vil i givet fald forudsætte, at elever fra Kirstinedalsskolens distrikt (fx fra Ølsemagleområdet) flyttes til Højelse Skoles distrikt, så der opretholdes et fuldt spor på Højelse Skole.

Hastrupskolen/Søndre Skole

Såfremt søgningen til de to skolers børnehaveklasser de kommende år udvikler sig jf. de senere års søgning, vil det samlede elevtal være noget lavere, end elevtalsprognosen forudsiger. Og så vil der alle årene frem til 2023/24 kunne reduceres med én klasse på tværs af de to distrikter.

Optimeringen er alternativ til optimeringen mellem Hastrupskolen/Ellemarkskolen samt Ellemarkskolen/Søndre Skole.

Hastrupskolen/Ellemarkskolen

Såfremt elevtalsprognosen korrigeres for den faktiske søgning til børnehaveklasserne de seneste år, vil elevtallet være en del lavere, end prognosen forudsiger. Og så kan der i 2020/21 reduceres med én klasse. I de øvrige år frem til 2027/28 kan der også opstå mulighed for at reducere med én klasse på tværs af de to distrikter, men klassekvotienten vil i givet fald være ret høj, så optimeringen er noget usikker (den er ikke indregnet i det samlede potentiale).

Optimeringen er alternativ til optimeringen mellem Hastrupskolen/Søndre Skole samt Ellemarkskolen/Sct. Nicolai Skole.

Søndre Skole/Sct. Nicolai Skole

Den faktiske søgning de senere år til de to skoler afviger fra prognosens gennemsnit således, at den er lavere på Søndre Skole og højere på Sct. Nicolai Skole end forudset. Hvis elevtalsprognosen korrigeres for den faktiske søgning, kan der alle fra og med 2020/21 til 2024/25 reduceres på med én

klasse på tværs af de to distrikter. Der kan også være en optimeringsmulighed de følgende år, men det er mere usikkert.

Det vil muligvis kunne lade sig gøre at lave en varig justering af distriktsgrænsen, der giver den ønskede optimering. Og samtidig sikres det, at den mulige udfordring med opbygning til tre spor på Søndre Skole håndteres i en længere periode.

Optimeringen er alternativ til optimeringen mellem Hastrupskolen/Søndre Skole samt Ellemarkskolen/Sct. Nicolai Skole.

Ellemarkskolen/Sct. Nicolai Skole

Den faktiske søgning de senere år til de to skoler afviger fra prognosens gennemsnit således, at den er lavere på Ellemarkskolen og højere på Sct. Nicolai Skole end forudset. Når den faktiske søgning lægges til grund for beregningen, er der mulighed for en optimering med én klasse i årene 2020/21 til 2022/23. Der kan også være en optimeringsmulighed de følgende år, men det er mere usikkert.

Optimeringen er alternativ til optimeringen mellem Søndre Skole og Sct. Nicolai Skole, mellem Ellemarkskolen og Hastrupskolen og mellem Ellemarkskolen og Søndre Skole.

Ellemarkskolen/Søndre Skole

Såfremt elevtalsprognosen korrigeres for den faktiske søgning til børnehaveklasserne de seneste år, kan der i 2020/21 reduceres med én klasse. I de øvrige år frem til 2027/28 kan der også opstå mulighed for at reducere med én klasse på tværs af de to distrikter, men klassekvotienten vil i givet fald være ret høj, så optimeringen er noget usikker (den er ikke indregnet i det samlede potentiale).

Da der er mere oplagte optimeringsmuligheder mellem de to skoler og andre skoler, vi der kun blive arbejdet videre med muligheden, såfremt er politisk ønske om det.

Sct. Nicolai Skole/Asgård Skole

På såvel Asgård Skole som Sct. Nicolai Skole forventes der i hele prognoseperioden at være elever til to børnehaveklasser. Fra 2026/27 forventes et stigende elevtal i Asgård Skoles distrikt, og der skal kun små udsving til, før der udløses en tredje børnehaveklasse.

Med henblik på at afsøge mulighederne for at sikre, at Asgård Skoles elevtal holdes på et niveau, hvor der kun dannes to spor – alternativt at nedbringe Sct. Nicolai Skoles elevtal, så der her kun dannes ét spor, anbefaler forvaltningen, at muligheden indgår i analysen. Men der er ikke et umiddelbart økonomisk potentiale.

Optimeringen kan have betydning for andre optimeringer, der involverer Sct. Nicolai Skole.